

CULTUURRAAD

VOOR DE

NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1977-1978

29 NOVEMBER 1977

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer J. SOMERS —

tot bevordering van de beiaardkunst in Vlaanderen

TOELICHTING

DAMES EN HEREN ,

De overheid en de officiële muziekwereld brengen nog steeds te weinig waardering voor de beiaardkunst op. Nochtans is de beiaardkunst een oorspronkelijk cultuurelement van onze zuidelijke Nederlanden.

In de achttiende eeuw beschikten onze gewesten over honderd van de driehonderd beiaarden uit de gehele wereld. In het begin van de 20ste eeuw telde ons land nog nauwelijks veertig bespeelde beiaarden. De grootmeester van de moderne beiaardkunst, Jef Denijn, was de medestichter en directeur van de allereerste beiaardschool ter wereld, die nog steeds zijn naam draagt en die de beiaardkunst en -techniek ver over onze grenzen heeft uitgedragen. Toen de school in 1922 haar deuren opende, hebben de stad Mechelen en de staat deze school met alle middelen geholpen. De „Koninklijke Beiaardschool — Internationaal Hoger Instituut voor Beiaardkunst” stimuleerde de aangroei van het aantal bespeelde beiaarden tot meer dan 100 in België, tot ongeveer evenveel in de Verenigde Staten van Amerika, tot een zeventigtal in Nederland, terwijl Engeland, Frankrijk, Duitsland en zelfs Zuid-Afrika en Nieuw-Zeeland volgen met een kleiner aantal.

De grootste uitstraling van deze Mechelse Beiaardschool gaat echter uit van haar leerlingen, die afkomstig zijn uit enkele tientallen landen, waaronder zelfs Australië en Mexico. Twee oud-studenten, Raymond Keldermans en Leen 't Hart, hebben immers zelf een beiaardschool opgericht, de één in Illinois V.S.A., de andere in Amersfoort Nederland.

Mechelen waakt als het ware over de beiaardkunst, werkt aan haar voortdurende uitbreiding en stimuleert onophoudelijk haar artistiek niveau in de geest die Jef Denijn en zijn leerling en opvolger Staf Nees bezielde : „De torens moeten blijven a zingen » : eeuwig!”.

Indien we echter weten dat de Nationale Beiaardschool te Amersfoort — gesticht door een leerling van de Mechelse Beiaardschool — door het rijk werd erkend en gemachtigd is officiële diploma's toe te kennen, waardoor men daar leerkrachten beiaardkunst diplomeert, en dat een andere oudleerling van de Mechelse Internationale Beiaardschool, **Jacques Lannoy**, een beiaardschool te **Tourcoing** stichtte, die eveneens staatsdiploma's uitreikt, . . . dan moeten we beseffen dat de zuidelijke Nederlanden en onze Internationale Beiaardschool te Mechelen in haar leidinggevende functie op het wereldvlak inzake de beiaardkunst belemmerd wordt, daar onze school geen „eerste prijs beiaard” mag uitreiken en dus ook geen erkende leerkrachten beiaard kan diplomeren.

Door ons voorstel van decreet zal onze Zuidnederlandse Beiaardschool eveneens leerkrachten beiaardkunst kunnen voortbrengen en wordt de waardering van de beiaardkunst bekrachtigd door officieel erkende diploma's, die het zullen mogelijk maken in de conservatoria en muziekscholen een officieel erkende, initiale cursus „Beiaard” in te richten gegeven door erkende leerkrachten.

De tijd is rijp voor een doorgedreven professionele aanpak van deze vorm van kunstbeoefening. Ook gewone muziekacademies en muziekscholen moeten jonge Vlaamse melomanen kunnen inwijden in de overweldigende muziek die door een beiaard tot leven kan komen. Daartoe zijn echter leerkrachten nodig, zoals men thans beschikt over pianoleraars, vioolleraars, gitaarleraars e.a.

De oplossing ligt in het instellen van een „eerste prijs beiaard”, toe te kennen aan studenten aan de Internationale Beiaardschool te Mechelen. Die school met haar specifiek programma, opgesteld door Jef Denijn en zijn opvolgers, voldoet volledig aan de eisen van een solistisch instrument. De internationale uitstraling van de Beiaardschool Jef Denijn, de mogelijkheid een ruimere schaar musici vertrouwd te maken met de beoefening van de beiaardkunst en op dit vlak gelijke tred te houden met onze buurlanden zijn de hoofdbekommernissen die aan de basis ligge van dit voorstel van decreet. Verder kan het bijdragen om het sociaal statuut van onze beiaardiers merklijk te verbeteren en de beiaardkunst gepast te beschermen. De goedkeuring van ons voorstel zal ongetwijfeld de waardesing en belangstelling voor de beiaardkunst in de hand werken en dit typisch Zuidnederlands cultuurgoed tot verdere bloei brengen. Deze herwaardering houdt ook een hulde in aan allen die via de beiaardkunst hebben bijgedragen tot de uitstraling — over heel de wereld — van de Zuidnederlandse cultuur en de Vlaamse eigenheid'. Daarom onderwerpen wij dit voorstel met vertrouwen aan de uitspraak van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap.

J. SOMERS

VOORSTEL VAN DECREET

Enig artikel

In het koninklijk besluit van 13 oktober 1959 tot vaststelling van de voorwaarden voor de toekenning van een eerste prijs in de koninklijke muziekconservatoria, gewijzigd bij koninklijk besluit van 13 maart 1972, wordt een artikel 1 ter ingevoegd dat luidt als volgt :

„Artikel 1 ter

Een diploma van eerste prijs beiaardkunst wordt toegekend aan de leerlingen van de « Koninklijke Beiaardschool Jef Denijn — Internationaal Hoger Instituut voor Beiaardkunst » te Mechelen, die geslaagd zijn voor de voorgeschreven eindexamens van deze school en voordien aan een van de koninklijke muziekconservatoria een eerste prijs notenleer en een eerste prijs instrument behaald hebben of voordien laureaat van het Lemmensinstituut werden.”

J. SOMERS
